

ZIENSWIJZE

Ontheffing en vergunning Wnb Kerstmarkt Gemeentegrot & Fluwelengrot 2017
zaaknummer: 2017-203434

Gedeputeerde Staten van Limburg
O.v.v. Zaaknummer: 2017-203434
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
Tevens via postbus@prvlimburg.nl

Aan: Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg
Cluster Handhaving & Cluster Handhaving & Cluster Natuur & Water van de Provincie Limburg

CC: College Burgemeesters & Wethouders Gemeente Valkenburg a/d Geul

Onderwerp: ZIENSWIJZE Ontheffing en vergunning Wnb Kerstmarkt Gemeentegrot & Fluwelengrot zaaknummer: 2017-203434

Datum: 4 december 2017

Geachte heer/ mevrouw,

Op 24 oktober jl. werd een Ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Limburg gepubliceerd op de website van de Provincie Limburg aangaande de Wet natuurbescherming (Wnb), "ontwerpbesluit voor het oprichten, exploiteren en afbreken van de kerstmarkt 2017 Locatie: Gemeentegrot en Fluweelengrot Valkenburg, Daalhemerweg, 6301". Bij deze dienen ondertekenende partijen een zienswijze in dat met dit ontwerpbesluit de artikelen 2.7, 2.8 en 3.5 van de Wnb worden overtreden en deze vergunning en ontheffing derhalve niet rechtsgeldig zijn. Wij verzoeken het voornemen de af te geven vergunning en ontheffing onder zaaknummer 2017-203434 in te trekken.

Doel zienswijze:

Wij willen een blijvende, structurele mitigatie en compensatie bewerkstelligen om de achteruitgang van wettelijk beschermde vleermuissoorten (meervleermuis en vale vleermuis) en achterblijvende trend (ingekorven vleermuis) te doen stoppen in Natura2000-gebied Geuldal. Het gaat hier om essentieel leefgebied (winterhabitat) voor deze soorten die door beide kerstmarkten en andere in de winter doorgaande activiteiten ernstig aangetast worden. De Gemeentegrot en de Fluwelengrot te Valkenburg a/d Geul waren vroeger belangrijke pijlers van deze populatie; door ondermeer de Kerstmarkt en andere evenementen daalt deze populatie.

Opzettelijke verstoring van een verblijfplaats is enkel mogelijk volgens de Wet natuurbescherming als A) er geen voldoende alternatieven zijn; B) de activiteiten van een groot maatschappelijk belang en C) het niet in strijd is met de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura2000-gebied Geuldal.

Wij twijfelen of aan de eerste twee redenen voldaan is en zien daarin graag de mening van de Provincie Limburg, maar focussen ons in deze zienswijze op de derde (C) .

ZIENSWIJZE

Ontheffing en vergunning Wnb Kerstmarkt Gemeentegrot & Fluwelengrot 2017
zaaknummer: 2017-203434

Aantoonbare achteruitgang vleermuispopulatie:

Het Geuldal is aangewezen als Natura2000 gebied in het aanwijzingsbesluit (Directie Natuur & Biodiversiteit, 2015) door het voorkomen van de drie N2000- vleermuissoorten. Door de toenemende druk met festiviteiten in groeves, is een negatieve trend van de meervleermuis. De negatieve trend na 2009 is zorgelijk en hierdoor is de draagkracht van het gebied al sterk overschreden en kan het niet nog meer hebben. Ook de vale vleermuis laat in dit Natura2000 gebied niet een positieve dan wel stabiele trend zien. Daarnaast blijft de stand van de ingekorven vleermuis achter ten opzichte van andere Natura2000- gebieden. (Haarsma, 2011; Klasberg et al., 2017). Ook de andere vleermuissoorten die gebruik maken van deze groeves hebben last van deze druk.

Vanaf 17 februari 2016 pleit SEVON, één van de ondertekenende stichtingen, al voor passende mitigatie en een beter beheer van de voornoemde groeves voor vleermuizen. Vanaf dat moment is er veel gesproken door en met velerlei partijen, maar effectieve en ter zake doende en effidence based mitigatie en compensatie van de verstoring van vleermuizen heeft er tot op heden niet plaatsgevonden. Wij stelden in maart 2016 al voor dat er meer openingen met dynamische delen worden gecreëerd dan wel dat de kerstmarkt (en andere activiteiten tijdens de winterslaap van vleermuizen)op een andere manier wordt vormgegeven. De gemeente Valkenburg a/d Geul alsmede de exploitanten hielden tot in maart 2016 nog vol dat verstoring van vleermuizen door haar activiteiten niet in strijd was met de toen geldende natuurwetgeving. Gelet op de aanvraag is inmiddels aangetoond dat activiteiten waarvoor nu een vergunning is aangevraagd in strijd zijn met de bestaande wet- en regelgeving (en zie ook onze voorafgaande argumentatie). Toch is er dit jaar een (voornemen tot) vergunningverlening aan de gemeente Valkenburg a/d Geul in onderhavige zaak.

Aantoonbare oorzaken achteruitgang vleermuispopulatie:

Aangezien de 100.000-den bezoekers door de ingangen komen om de Kerstmarkt te kunnen bezoeken, laten zij met hun adem, kaarsen, hittekanonnen en de bereiding van allerlei warme dranken en voedsel de temperatuur van de beide groeves sterk stijgen, maar er is hierdoor ook een veranderende luchtstroom. Hierdoor worden vleermuizen verstoord, ondanks de eerder uitgevoerde mitigerende maatregelen die niet het gewenste resultaat hebben gehad, met name daling van de populatie van voornoemde soorten doordat dieren worden verstoord (Haarsma, 2011). De ingangen zijn de meest dynamische delen van de groeves en vormen daarmee een essentieel onderdeel van het winterhabitat (Daan, 1973; Haarsma, 2011). Hier zijn dan ook dit jaar alweer vleermuizen waargenomen. Hierdoor worden de getelde dieren, alsmede de niet zichtbare dieren die hier hangen, door luchtverplaatsing, warmtewisselingen alsmede trillingen en drukverschillen verstoord, de momenteel uitgevoerde mitigerende maatregelen ten spijt.

Gezien de negatieve trends kan niet worden uitgesloten dat een negatief effect op beide soorten van deze editie van de kerstmarkten zal kunnen leiden tot een (sterkere) negatieve trend volgend jaar (na dit winterseizoen). Wij pleiten dan ook voor een zeer zorgvuldige omgang en de snelle uitvoer van maatregelen om de populatie van de dieren in beide groeves (en alle groeves in het algemeen). Wij missen de onderbouwing dat de uitvoer van de huidige genoemde mitigerende maatregelen afdoende is om negatieve effecten volledig uit te sluiten.

ZIENSWIJZE

Ontheffing en vergunning Wnb Kerstmarkt Gemeentegrot & Fluwelengrot 2017
zaaknummer: 2017-203434

Verzoek tot handelen naar wetgeving:

In onze ogen worden door de Kerstmarkt en door tal van andere activiteiten in de beide groeves (zoals Cave Cinema; Cave Experience; Silvestermarkt; ...) de vleermuisbelangen en de Natura2000- doelen geschaad. Dit blijkt ook uit de langjarige telgegevens. Wij hopen met deze zienswijze dat per ommegaande ook effectieve maatregelen na de winterslaapperiode (15 mei) worden getroffen ter mitigatie- en compensatie. Ons inziens zijn er mogelijkheden voor het nemen van werkzame maatregelen om te komen tot optimale bescherming van nu bedreigde vleermuizen in dit Natura2000- gebied. Economische activiteiten en ecologische bescherming kunnen wel degelijk samen gaan maar daarvoor moet er wel gehandeld worden.

Tevens verzoeken wij de gegeven ontheffing in te trekken omdat deze niet rechtsgeldig is en pas opnieuw een vergunning af te geven als voldoende effectieve maatregelen zijn getroffen om de effecten van activiteiten te mitigeren en te compenseren.

Met vriendelijke groet,

Anne-Jifke Haarsma
Secretaris SEVON

Peter Visser
Voorzitter Stichting Natuurlijk Geuldal

Bijlage: Verklaring steun zienswijze Peter Visser, voorzitter Stichting Natuurlijk Geuldal

Verwijzingen

Daan, 1973. Downloadbaar via: <https://tinyurl.com/y85fs3dv>

Directie Natuur & Biodiversiteit, 2015 | PDN/2015-157 | 157 Geuldal
http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/documenten/gebieden/157/N2K157_DB%20HN%20Geuldal.pdf

Haarsma, 2011. Downloadbaar via:
http://batweter.nl/attachments/article/4/2011_Haarsma_Vleermuizen%20in%20mergelgroeven,%20verschillende%20aspecten%20met%20betrekking%20tot%20de%20in%20het%20kader%20van%20natura2000.pdf

Klasberg et al, 2017. In concept.

ZIENSWIJZE

Ontheffing en vergunning Wnb Kerstmarkt Gemeentegrot & Fluwelengrot 2017
zaaknummer: 2017-203434

Bijlage 1: Verklaring steun zienswijze Peter Visser, voorzitter Stichting
Natuurlijk Geuldal

Ondertekening zaaknummer 2017-203434
m.b.t. Ontheffing Wnb Grotten Kerstmarkt.
Zienswijze
namens Stichting Natuurlijk Geuldal

Datum: 4 december 2017

Plaats: Keutenberg 5, Schin op Geul

Peter Visser
